

بنام خدا

« فرم طرح درس »

دانشکده: حقوق، الهیات و علوم سیاسی رشته: گرایش: ... فقه و مبانی حقوق اسلامی مقطع: کارشناسی ارشد

نام درس: تعداد واحد نظری: ۲ تعداد واحد عملی: ۰ عنوان درس پیشنهادی:

نام مدرس: ناصر مریوانی تمام وقت ■ نیمه وقت □ مدعو □ محل برگزاری: کلاس ■ آزمایشگاه □

هدف کلی درس: آموزش مهم ترین قواعد فقه و تبیین آن ها در نظام فقهی و حقوقی

رئوس مطالب	
هفته اول	کلیات قواعد فقه/ تعریف قواعد فقهی/ فرق آن با قواعد اصولی و ضابطه فقهی و نظریه فقهی ... تاریخچه و سیر تدوین قواعد
هفته دوم	قاعده اتلاف/ تعریف لغوی و اصطلاحی اتلاف/ مقصود مال/ اقسام ضمان/ مستندات قاعده/ قلمرو قاعده/
هفته سوم	اتلاف با سبب/ نقش قصد در صدق اتلاف/ اعتبار قاعده در نگاه قانون مدنی
هفته چهارم	قاعده نفی عسر و حرج/ مفهوم لغوی عسر و حرج/ معنی و مفاد قاعده/ مستندات قاعده
هفته پنجم	احکام حرجی در اسلام/ موارد استناد به قاعده لا حرج در فقه/ بیان و توضیح ماده های قانونی قاعده
هفته ششم	قاعده لا ضرر/ علت و اسباب روایت لا ضرر/ مفهوم لغوی و اصطلاحی لا ضرر و ضرار/ مفاد قاعده
هفته هفتم	مستندات و ادله قاعده لا ضرر/ دیدگاه فقها در مورد مفاد لا ضرر/ تعارض قاعده لا حرج با قاعده لا ضرر/ مواد قانونی قاعده
هفته هشتم	قاعده تسلیط: بیان و مفاد قاعده/ تعریف مالکیت و مال/ توضیح مستندات قاعده/
هفته نهم	محدودیت های قاعده/ قاعده تسلیط و لا ضرر/ موارد انطباق مواد قانونی قاعده
هفته دهم	قاعده ید و قاعده علی الید: مفهوم دو قاعده و تفاوت آن دو/ موارد فقهی قاعده/ حجیت قاعده اصل است یا اماره/ تعارض قول ذی الید با بیینه و تعارض ذی الید با ذی الید دیگر/ ادله حجیت قاعده
هفته یازدهم	قاعده عرف یا عمل به عرف و عادت: مفهوم لغوی و اصطلاحی آن/ عناصر و مقومات عرف/ مفاد قاعده
هفته دوازدهم	اقسام عرف/ موارد استناد به عرف در فقه/ شروط تحقق عرف/ تعارض عرف با لغت و قیاس/ کاربرد عرف در قوانین
هفته سیزدهم	قاعده لزوم: مفهوم عقود لازم و جایز/ بیان قاعده و مفاد آن/ مستندات قاعده/ مجرای قاعده/ توضیح موارد قانونی قاعده
هفته چهاردهم	قاعده تلف مبیع قبل از قبض: معنا و مفاد قاعده/ توضیح مستندات و ادله قاعده/ بیان و توضیح شرایط تحقق مفاد قاعده
هفته پانزدهم	قاعده غرور: معنا و مفهوم غرور/ ادله قاعده/ ارکان غرور
هفته شانزدهم	قاعده اقدام معنای قاعده/ ادله اعتبار قاعده/ قاعده اقدام در فقه/ قاعده اقدام در قانون مدنی

توجه: در صورت تغییر مباحث و نحوه تدریس درس در هر نیمسال لازم است فرم مربوطه مجدداً توسط استاد محترم تکمیل و جهت به روز رسانی در اختیار آموزش دانشکده و سایت واحد قرار گیرد.

نحوه ارزشیابی فعالیت دانشجو در طی دوره: در این ترم حضور و مشارکت آنان در مباحث مطرح شده منابع مطالعاتی:

۱- القواعد الفقهیه سید حسن بجنوردی

۲- القواعد الفقهیه ناصر مکارم شیرازی

۳- عوائد الایام فی بیان قواعد الاحکام احمد نراقی